

Các bạn đồng nghiệp thân mến,

Xin chào toàn thể quý vị.

Tôi rất vinh dự được thay mặt cho các tổ chức Liên Hợp Quốc tại Việt Nam và các đối tác quốc tế khác, gồm Chính phủ Hoa Kỳ, Ngân hàng thế giới và tổ chức FHI mà tôi dĩ nhiên cũng đang có mặt tại đây phát biểu tại cuộc họp xây dựng chính sách cho chương trình điều trị các chứng gây nghiện dùng thuốc phiện bằng methadone của Việt Nam ngày hôm nay. Cuộc họp này sẽ đưa Việt Nam tiến thêm một bước quan trọng nữa hướng tới việc thực hiện mục tiêu nhúng khung của Chính phủ Việt Nam là đến năm 2015 sẽ điều trị methadone đầy đủ cho 80.000 người tiêm chích ma túy. Rất đồng các chuyên gia và cán bộ chuyên trách trong lĩnh vực phòng chống ma túy và HIV đều có mặt tại đây ngày hôm nay. Tôi rất vui mừng được tham dự trong khán phòng nhờ các cán bộ kỹ thuật sát cánh bên những nhà lãnh đạo mới trong lĩnh vực này. Tôi tin rằng chúng ta sẽ có một kết quả ý chí chính trị và kinh nghiệm sẽ đưa quý vị đến với những thành tựu to lớn trong phòng, chống ma túy và HIV.

Tuy nhiên trước khi nói thêm về vấn đề đó, tôi xin được kể với quý vị câu chuyện của một người đang điều trị bằng methadone mà mới đây tôi đã gặp ở Hội Phòng. Tôi bằng lòng kể câu chuyện của anh ấy sáng sớm nay trên đường tôi đi họp và tôi mong quý vị sẽ cho phép tôi kể câu chuyện này.

Anh ấy từng phạm tội trong quân đội và bị nghiện ma túy sau khi giải ngũ. Rồi sau đó vì nghiện ngập, anh ấy quyết tâm cai nghiện. Đầu tiên anh ấy tìm cai nghiện ở nhà, nhưng sau đó lại quay lại với heroin. Anh ấy vào trại 06, nhưng rồi cũng bao lâu sau khi ra khỏi trại anh ấy cũng lại tìm đến heroin.

Thậm chí anh ấy được tham gia chương trình methadone thử nghiệm bắt đầu vào giữa năm 2008. Mới đây khi tôi gặp anh ấy, anh ấy chỉ còn dùng liều methadone thấp mỗi ngày và đã hoàn toàn trở lại với cuộc sống bình thường của một người đàn ông có trách nhiệm và quan tâm chăm sóc đến gia đình. Anh nói với tôi rằng: “Tôi đã giành lại được sự tôn trọng của gia đình và hàng xóm rồi, tôi sẽ không bao giờ đến một nữa.”

Vì sao mà methadone lại tỏ ra được sự thay đổi lớn lao đó cho cuộc đời của anh ấy, cho một người trong cộng đồng sống quanh anh ấy cũng như cho nhiều người khác đã tham gia điều trị bằng methadone?

Đó là vì methadone chính là phương thức điều trị nghiện ma túy hiệu quả nhất. Ở mức liều thấp các phương thức điều trị cai nghiện khác, methadone giúp cho người nghiện không dùng ma túy nữa, được điều trị ngay tại cộng đồng và nhờ thế đóng góp cho gia đình và xã hội. Nhờ methadone người nghiện không còn bị phụ thuộc vào ma túy nữa và thế đó giúp bắt đầu các tài sản do nghiện ma túy gây ra, giảm bớt bệnh tật do nghiện ma túy, tránh vong do quá liều và giảm lây truyền HIV.

Tác động tích cực của chương trình điều trị bằng methadone đối với phòng, chống HIV là vô

cùng quan trọng đối với Việt Nam, một quốc gia có dịch HIV lây lan mạnh nhất trong nhóm người nghiện chích ma túy, rồi HIV tiếp đó lây truyền tiếp sang cho bản tình và con cái của họ. Chính phủ Việt Nam ước tính Việt Nam có 150 000 người nghiện ma túy vào năm 2010 và có tới 80% trong số đó được cho là tiêm chích ma túy.

Đầu tư cai nghiện bằng methadone cũng rất hiệu quả về mặt chi phí. Chương trình khoảng 20 000 đồng để đầu tư cho một bệnh nhân methadone mỗi ngày. Và với mức 10 000 đồng để đầu tư vào chương trình methadone, Việt Nam đã tiết kiệm được ít nhất 70 000 đồng so với đầu tư cai nghiện theo cách khác. Trong xu thế toàn thế giới cắt giảm ngân sách cho phòng, chống HIV hiện nay thì hiệu quả về chi phí cũng có nghĩa là báo về được nhiều người nghiện chích ma túy hơn khi HIV với cùng một nguồn lực, và nhờ đó giảm số tử vong mà Chính phủ Việt Nam sẽ phải chi cho việc đầu tư lâu dài nhằm ngăn ngừa và chăm sóc người nhiễm HIV.

Có thể thấy methadone là chính con đường để giúp Việt Nam thực hiện được cam kết đã đưa ra tại Cuộc họp cấp cao của Đại hội đồng LHQ về HIV tại New York tháng Sáu vừa qua. Đó là đến năm 2015 giảm một nửa số người nghiện chích ma túy nhiễm HIV. Đây là một trong những mục tiêu cốt lõi trong ba mục tiêu lớn là không còn ca nhiễm HIV, không còn phân biệt đối xử và không còn tử vong do AIDS.

Thực hiện được mục tiêu đó sẽ giúp Việt Nam tiết kiệm được nhiều nguồn lực hơn nữa khi chúng ta tính đến số lao động được tăng thêm cho xã hội và việc giảm bớt tử vong do giảm bớt số người nghiện ma túy.

Chương trình thử nghiệm methadone của Việt Nam được khởi đầu vào đầu năm 2010 và được đánh giá là rất thành công. Kể từ đó, chương trình methadone đã được mở rộng ra nhiều tỉnh thành khác trong cả nước. Đến năm nay, các sở đầu tư methadone xã hội hóa đầu tiên đã mở tại Hội Phòng, trong đó có đóng góp của các cộng đồng và khu vực tư nhân bên cạnh nhà nước. Việc đa dạng hóa các mô hình cung cấp dịch vụ đầu tư bằng methadone đem đến cho người nghiện ma túy nhiều sự lựa chọn hơn khi họ mong muốn được đầu tư những lợi ích để đầu tư kiên trì tham gia chương trình methadone hiện tại.

Thưa quý vị,

Tôi xin nhân dịp này bày tỏ sự đánh giá cao của các tổ chức LHQ đối với vai trò lãnh đạo mạnh mẽ và những nỗ lực không mệt mỏi của Chính phủ Việt Nam và các cấp quốc gia và cấp tỉnh trong việc đưa đầu tư methadone đến với những người nghiện chích ma túy. Đặc biệt là các đồng nghiệp trong ngành y tế, công an và lao động xã hội đã cùng với các Ủy ban nhân dân các tỉnh thành phố cùng nhau nỗ lực công sức nhất cho chương trình này.

Những nỗ lực không ngừng nghỉ của quý vị thật đáng khâm phục, và tôi tin rằng Việt Nam sẽ thực hiện được mục tiêu đến năm 2015 đầu tư methadone cho 80 000 người nghiện chích ma túy.

Tuy nhiên để đạt được mục tiêu này, Việt Nam sẽ cần đưa ra một số quy định quan trọng nhằm vượt qua những khó khăn trở ngại mà các dự án methadone và các tỉnh thành đang gặp phải.

Bởi vậy tôi thúc giục quý vị hãy:

Ủi Tịch tịch và tăng cường hơn sự cam kết chính trị và vai trò lãnh đạo mạnh mẽ mà lãnh đạo Ủy ban quốc gia về phòng chống AIDS, phòng chống ma túy và mại dâm đã dành cho chương trình methadone;

Ủi Đầu tư các nguồn lực hiện có vào việc mở rộng các chương trình hiệu quả cao, chi phí thấp như methadone và chèn dốt các chương trình hiệu quả thấp, chi phí cao. Đòi diễn của Ủy ban nhân dân tỉnh Biên đang có mặt tại đây có thể chia sẻ kinh nghiệm về việc chuyển đổi ngân sách từ những chương trình chi phí cao mà hiệu quả thấp sang cho chương trình methadone;

Ủi Huy động mạnh mẽ hơn nữa vai trò của các Ủy ban phòng chống AIDS cấp tỉnh thành và các nhóm công đồng trong việc mở rộng chương trình methadone.

Các tổ chức LHQ và cộng đồng quốc tế mong muốn tích hợp tác chặt chẽ với Ủy ban quốc gia về phòng chống AIDS, phòng chống ma túy và mại dâm cũng như Ủy ban phòng chống AIDS cấp tỉnh thành trong việc hỗ trợ mở rộng chương trình methadone.

Cùng hợp sức với nhau, chúng ta sẽ xây dựng được thêm nhiều câu chuyển đổi đổi mới hơn nữa cho những người điểu trị bằng methadone.

Xin cảm ơn và chúc sức khỏe.